

USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě rozhodl soudcem JUDr. Simonou Pittermannovou ve věci

žalobce: **a) Ing. Lee Louda**
sídlem Vodičkova 41, 110 00 Praha 1
insolvenční správce dlužníka: Správa pohledávek OKD, a.s.
IČO 26863154
sídlem Stonavská 2179, 735 06 Karviná – Doly
zastoupený advokátem JUDr. Dušanem Dvořákem
sídlem Hlinky 505/118, 603 00 Brno

b) Správa pohledávek OKD, a.s., IČO 26863154
sídlem Stonavská 2179, 735 06 Karviná – Doly

proti
žalovaným:

1. Citibank N.A.
sídlem London Branch, Jiné reg.č. BR001018, Citigroup Centre
Canada Square 25, E145LB, London - Canary Wharf
Spojené království Velké Británie a Severního Irska
zastoupený advokátem JUDr. Petrem Přecechtělem
sídlem Klimentská 1207, 110 00 Praha - Nové Město

2. New World Resources N.V. „In Liquidation“
sídlem reg.č. 34239108, BR016952, FC031882
C/O Duff & Phelps Ltd, The Shard, 32 London Bridge Street
Londýn SE1 9SG
Spojené království Velké Británie a Severního Irska
zastoupený advokátem JUDr. Luděk Chvostou
sídlem Na Příkopě 14, 110 00 Praha 1

3. NWR Holdings B.V.
sídlem p/a Duff & Phelps Ltd, The Shard, reg.č. 61294179
32 London Bridge Street, Londýn SE1 9SG
Spojené království Velké Británie a Severního Irska
zastoupený advokátem Mgr. Davidem Ilczyszynem
sídlem Na Příkopě 14, 110 00 Praha 1

za účasti: **Krajské státní zastupitelství v Ostravě**

o žalobě na určení pravosti a výše pohledávky a odpůří žalobě

takto:

I. Návrh žalobce b) na vyloučení řízení o odpůrcí žalobě vedené Krajským soudem v Ostravě dříve pod sp. zn. 32 ICm 1277/2017 k samostatnému projednání **se zamítá**.

II. Návrh žalobce b) na přerušení řízení o určení pravosti a výše pohledávek vedené Krajským soudem v Ostravě pod sp. zn. 32 ICm 3260/2016 **se zamítá**.

Odůvodnění:

Žalobce b) podáním ze dne 20. 3. 2019 navrhl soudu, aby bylo řízení o odpůrcí žalobě dříve vedené pod sp. zn. 32 ICm 1277/2017 vyloučeno k samostatnému projednání, a aby bylo řízení o určení pravosti a výše pohledávek vedené pod sp. zn. 32 ICm 3260/2016 přerušeno do doby rozhodnutí Ústavního soudu České republiky (dále jen „Ústavní soud“) o ústavní stížnosti v řízení vedeném pod sp.zn. III. ÚS 4246/18 podle ust. § 109 odst. 2 písm. c) zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o.s.ř“).

Žalobce b) namítal, že nebyly splněny podmínky pro spojení řízení, když věci spolu skutkově nesouvisí a netýkají se stejných účastníků. Soud by se měl nejdříve zabývat pravostí pohledávek a až poté odpůrcí žalobou. Spojení řízení není v souladu se zásadou procesní ekonomie řízení, když žalobci b), žalovanému 2. a žalovanému 3. vznikají neodůvodněné náklady v souvislosti s řízením, jehož nejsou podle insolvenčního zákona účastníky. V případě žalobce b) jsou tyto náklady navíc hrazeny z majetkové podstaty. Pokud by nedošlo ke spojení řízení, nedošlo by k zásahu do ústavního práva žalobce b) na volbu právního zástupce a práva na ochranu vlastnictví, když soud vyloučil právního zástupce žalobce b) z důvodu, že působil v advokátní kanceláři, která připravovala restrukturalizaci skupiny NWR. V řízení došlo díky spojení k průtahům, neboť žalovanému 2. a žalovanému 3. se nepodařilo opakovaně doručit předvolání k jednání. Spojením řízení došlo k zásahu do práv účastníků na spravedlivý proces, došlo ke snížení hodnoty některých důkazů. V důsledku pojení se žalovaný 2. dostane k informacím, které může použít v jiných řízeních a nemůže být vyslechnut jako svědek pouze jako účastník řízení. Stejně tak byla postupem soudu zvýhodněna žalovaná 1., která může využít informace a důkazy předložené žalovaným 2. a žalovaným 3. Spojení věcí není v souladu s judikaturou Evropského soudního dvora, podle které je podmínkou každého řízení rovnost zbraní účastníků a s rozhodnutím Ústavního soudu České republiky (dále jen „Ústavní soud“), který se opakovaně zabýval principem proporcionality a nezbytností minimalizace legitimního zásahu do základních práv účastníků řízení. Dále žalobce b) navrhl soudu, aby bylo řízení o určení pravosti a výše pohledávek vedené pod sp. zn. 32 ICm 3260/2016 přerušeno do doby rozhodnutí Ústavního soudu o ústavní stížnosti žalobce b), kterou se domáhá, aby zdejší soud nezasahoval do jeho ústavního práva zvolit si svého zástupce a být tímto zástupcem zastupován v předmětném řízení. Jestliže bude soud pokračovat v řízení, zatíží tím incidenční spor vadou.

Podle ust. § 7 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) platí, že nestanoví-li tento zákon jinak nebo není-li takový postup v rozporu se zásadami, na kterých spočívá insolvenční řízení, použijí se pro insolvenční řízení a pro incidenční spory přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu týkající se sporného řízení, a není-li to možné, ustanovení zákona o zvláštních řízeních soudních; ustanovení týkající se výkonu rozhodnutí nebo exekuce se však použijí přiměřeně jen tehdy, jestliže na ně tento zákon odkazuje.

Podle ust. § 112 o.s.ř. v zájmu hospodárnosti řízení může soud spojit ke společnému řízení věci, které byly u něho zahájeny a skutkově spolu souvisí nebo se týkají týchž účastníků (odst. 1). Jsou-li v návrhu na zahájení řízení uvedeny věci, které se ke spojení nehodí, nebo odpadnou-li důvody, pro které byly věci soudem spojeny, může soud některou věc vyloučit k samostatnému řízení (odst. 2).

Aby mohlo dojít ke spojení řízení, musí být splněny podmínky § 112 o.s.ř. Spojení řízení musí být v zájmu hospodárnosti řízení a řízení byly u soudu zahájeny a dále musí být splněn alespoň jeden z dalších dvou alternativně stanovených předpokladů, a to, že věci spolu skutkově souvisí nebo se týkají stejných účastníků.

„V případě, že přihlášený věřitel podá žalobu na určení práva na uspokojení pohledávky ze zajištění a insolvenční správce podá v rámci téhož řízení odpůřčí žalobu, insolvenční soud zásadně obě žaloby v tomto řízení projedná a rozhodne o nich; o tom, že by tu nebyly podmínky pro spojení věcí, nemá Nejvyšší soud žádné pochybnosti. Naopak, kdyby oba incidenční spory v rámci insolvenčního řízení byly zahájeny „samostatně“, byly by dány předpoklady pro jejich spojení.“ (rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 31. 3. 2014 sp. zn. 29 ICdo 13/2012, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 4. 2014, sp. zn. 29 ICdo 14/2012, uveřejněný pod číslem 113/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část občanskoprávní a obchodní).

Předmětem řízení vedeného pod sp. zn. 32 ICm 3260/2016 je na jedné straně žaloba žalované 1. o určení pravosti a výše pohledávek a na straně druhé odpůřčí žaloba podaná insolvenčním správcem dlužníka. Usnesením soudu ze dne 8. 3. 2017 č. j. 32 ICm 3260/2016-78 byly žaloby o učení pohledávek a odpůřčí žaloba spojeny do jednoho řízení vedeného pod sp. zn. 32 ICm 3260/2016, a to v souladu s ust. § 7 insolvenčního zákona, § 112 odst. 1 o.s.ř. a výše citovanou judikaturou. Řízení bylo spojeno v zájmu hospodárnosti a rychlosti řízení, neboť otázka platnosti, popřípadě neúčinnosti právních úkonů má přímý vliv na rozhodnutí o určení pohledávek. Přičemž ust. § 112 o.s.ř. stanoví, že řízení spolu musí skutkově souviset, popřípadě se týkat stejných účastníků. Řízení o určení pravosti pohledávek žalované 1. úzce souvisí s řízením vedeným na základě odpůřčí žaloby insolvenčního správce, neboť pohledávky byly přihlášeny z titulu jednak Smlouvy o vydání dluhopisů ze dne 7. 10. 2014 a jednak ze Smlouvy o úvěru ze dne 9. 9. 2014 a Mezivěřitelské dohody ze dne 7. 10. 2014, které jsou jako právní úkony napadány odpůřčí žalobou insolvenčním správcem. Jedná se o řízení s mezinárodním prvkem a množstvím důkazů, které by v případě rozdělení řízení musely být prováděny opakovaně. Sám insolvenční správce dlužníka navrhl soudu, aby byla řízení v zájmu hospodárnosti spojena ke společnému projednání, neboť pohledávky žalované 1. popřel mimo jiné také z důvodu neúčinnosti právních úkonů – Smlouvy o vydání dluhopisů ze dne 7. 10. 2014, Smlouvy o úvěru ze dne 9. 9. 2014 a Mezivěřitelské dohody ze dne 7. 10. 2014. Aby mohla být řízení spojena k jednomu řízení, nemusí v řízení vystupovat bezpodmínečně stejní účastníci, pokud je splněno, že řízení spolu skutkově souvisí. Usnesení o spojení řízení bylo doručeno přímo žalobci b) dne 6. 11. 2018, téměř před pěti měsíci, přičemž žalobce b) až do tohoto okamžiku nesdělil soudu, že by se spojením řízení nesouhlasil.

Námítka žalobce b), že v řízení vznikají účastníkům neodůvodněné náklady, je nedůvodná, neboť právě naopak, pokud by byla řízení rozdělena, vznikly by např. insolvenčnímu správci náklady v rámci obou řízení. Přičemž insolvenční správce v incidenčním sporu hájí nejen zájmy samotného dlužníka (žalobce b), ale také zájmy věřitelů dlužníka a jeho náklady jsou hrazeny z majetkové podstaty.

Pokud žalobce b) tvrdí, že spojení řízení může vést k průtahům a odkazuje na to, že dříve bylo řízení odročeno z důvodu ztráty předvolání k jednání žalovaným 2. a 3. Soud podotýká, že ztráta

předvolání k jednání byla v minulosti způsobena anglickým soudem a žalobce b) nenavrhoval soudu, aby bylo řízení o pravosti pohledávek z tohoto důvodu vyloučeno k samostatnému projednání. V současné době jsou žalovaní 2. a 3. zastoupeni českými advokáty, tudíž nejsou problémy s komunikací s žalovanými a s doručováním. Jednání ve věci dospělo k tomu, že v termínu od 25. 3. 2019 do 5. 4. 2019 je nařízeno jednání ve věci, proto je námitka žalobce b), že by v řízení mohlo dojít k průtahům překvapivá, když sama o osobě může vést k obstrukcím v jednání.

Dále žalobce b) namítal, že spojením řízení došlo ke snížení hodnoty některých důkazů. Všechny důkazy však mají v řízení stejnou důkazní sílu, soud hodnotí důkazy vždy jednotlivě a v jejich vzájemné souvislosti v souladu s ust. § 132 o.s.ř. Pokud dále žalobce b) namítá, že žalovaná 1. může získat od žalovaných 2. a 3. další informace a naopak žalovaní 2. a 3. mohou v rámci řízení získat informace významné pro další řízení, je tato námitka zcela bezvýznamná v případě, kdy soudní jednání jsou veřejná a všechna rozhodnutí soudu a podání účastníků jsou zveřejňována v insolvenčním rejstříku.

Soud se vždy v rámci svého rozhodování zabývá také tím, zda jeho rozhodnutím nebude nepřiměřeně zasaženo do ústavních práv účastníků. V případě rozhodnutí o spojení věci jsou však všechna práva účastníků zachována s tím, že řízení byla pouze v zájmu hospodárnosti řízení spojena do jednoho řízení.

Žalobce b) dále navrhl, aby bylo řízení o určení pravosti a výše pohledávek přerušeno do doby rozhodnutí Ústavního soudu o ústavní stížnosti v řízení vedeném pod sp. zn. III. ÚS 4246/18 podle ust. § 109 odst. 2 písm. c) o.s.ř.

Přestože si žalobce b) ve svém podání protiřečí, když v bodu 8. uvádí, že by soud měl přerušit řízení o odpůrcí žalobě a vyčkat rozhodnutí o určení pravosti a výše pohledávek a nakonec navrhuje, aby bylo řízení o určení pravosti a výše pohledávek přerušeno. Soud zkoumal, zda jsou splněny podmínky pro přerušování řízení.

Podle ust. § 109 odst. 2 písm. c) o.s.ř. pokud soud neučiní jiná vhodná opatření, může řízení přerušit, jestliže probíhá řízení, v němž je řešena otázka, která může mít význam pro rozhodnutí soudu, nebo jestliže soud dal k takovému řízení podnět.

Přerušování řízení podle ust. § 109 odst. 2 písm. c) o.s.ř. je fakultativním opatřením soudu a může být použito pouze v případě, pokud by otázka řešená v jiném řízení měla vliv na rozhodnutí soudu ve věci samé a přerušování řízení by bylo v souladu se zásadou hospodárnosti řízení.

V poměrech projednávané věci by se muselo jednat o otázku, která by měla zásadní vliv na pravost pohledávek uplatněných žalovanou 1. v insolvenčním řízení. Ústavní soud se však bude zabývat otázkou, zda zdejší soud svým procesním postupem zasáhl do ústavně zaručených práv žalobce b), nikoliv pravostí pohledávek. Přerušování řízení by nebylo v souladu ani se zásadou hospodárnosti a rychlosti řízení. Řízení bylo zahájeno již v roce 2016. První jednání se z důvodů opětovné ztráty předvolání k jednání žalovaným 2. a 3. při doručování anglickým soudem v Anglii konalo až ode dne 29. 10. 2018 a toto jednání bylo předčasně ukončeno dne 31. 10. 2018. V současné době nejsou dány žádné důvody pro opětovné odročení jednání či přerušování řízení. Soud zde neshledává ani jiný důvod pro přerušování řízení podle ust. § 109 o.s.ř.

Podání ústavní stížnosti nemá ze zákona odkladný účinek a podání ústavní stížnosti není důvodem pro odročení či přerušování řízení podle ust. § 109 o.s.ř. Naopak odročení či přerušování řízení by znamenalo neodůvodněné průtahy v řízení.

Také v tomto případě se soud zabýval tím, zda jeho rozhodnutím nebude nepřiměřeně zasaženo do práv účastníků řízení. Judikatura Ústavního soudu je ustálena v tom směru, že pokud dojde ke kolizi dvou a více základních práv a svobod stanovuje podmínky, za kterých lze jedno základní právo omezit ve prospěch jiného. Jedná se o princip proporcionality. Ústavní soud zdůraznil princip spravedlnosti a zásadu proporcionality (přiměřenosti v širším smyslu), jako moderního ústavního pravidla, které se má nepochybně uplatňovat nejen v rámci normotvorby, ale také při aplikaci práva. Zásadu proporcionality chápe Ústavní soud v rovině tří kritérií posuzování, tj. v rovině principu způsobilosti naplnění účelu, principu potřeby (použití pouze nejšetnějšího z více možných prostředků) a principu přiměřenosti (v užším smyslu) (srovnej s Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 8/06 ze dne 1. 3. 2007).

V poměrech projednávané věci soud neshledal, že by pokračováním v řízení mohlo být žalobci b) nepřiměřeně zasaženo do jeho práva zvolit si zástupce, které je součástí ústavního práva na spravedlivý proces. Soud v tomto případě poměřoval právo, aby bylo řízení vedeno hospodárně bez zbytečných průtahů a právo žalobce b) na zvolení si právního zástupce.

K vyloučení právního zástupce žalobce b) z jednání došlo z důvodu kolize jeho zájmů se zájmy žalobce b) u jednání soudu dne 31. 10. 2018. Soud následně dne 1. 11. 2018 nařídil nové jednání v termínu od 25. 3. 2019 do 5. 4. 2019 a žalobce b) k jednání předvolal, přičemž mu doručil všechna rozhodnutí vydaná v tomto řízení. Žalobce b) měl dostatek času zvolit si nového právního zástupce (cca 5 měsíců). Pokud na jedné straně stojí právo žalobce b) na to, aby si zvolil právního zástupce, na druhé straně stojí bezesporu právo ostatních účastníků řízení na hospodárné a rychlé rozhodnutí věci, přičemž rozhodnutí incidenčního sporu je také v zájmu věřitelů žalobce b), kteří jsou chráněni insolvenčním zákonem. Pokračování v řízení nelze považovat za zásah do ústavního práva žalobce b), naopak přerušení řízení by znamenalo neodůvodněné průtahy, které by měly vliv nejen na účastníky řízení, ale také na insolvenční věřitele dlužníka.

Soud dospěl k závěru, že nejsou splněny předpoklady pro přerušení řízení, a proto návrh žalobce a) na přerušení řízení o určení pravosti a výše pohledávek vedené pod sp.zn. 32 ICm 3260/2016 do doby rozhodnutí Ústavního soudu o ústavní stížnosti v řízení vedeném pod sp.zn. III. ÚS 4246/18 zamítl.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **není** odvolání přípustné podle ust. § 202 odst. 1 písm. a), g) o.s.ř.

Ostrava 22. března 2019

JUDr. Simona Pittermannová v. r.
soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje Andrea Mrenicová.